

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-02-27

Ärendenummer KOV-2025-00052

Handläggare

Anna Valdusson

Telefon: 031-368 73 47

E-post:

anna.valdusson@kretsloppochvatten.goteborg.se

Yttrande över Ändring av översiktsplan för Göteborg

Förslag till beslut

1. Kretslopp och vattennämnden antar yttrandet som sitt eget och översänder det till Stadsbyggnadsnämnden som svar på remissen.
2. Paragrafen förklaras härmed omedelbart justerad.

Sammanfattning

Kretslopp och vattennämnden har att besluta om synpunkter gällande samråd för Ändring av översiktsplan för Göteborg. Ett samrådsyttrande från Kretslopp och vattennämnden ska ha inkommit till Stadsbyggnadsförvaltningen senast 4 april 2025.

Kretslopp och vatten är positiva till att fördjupade översiktsplaner och tematiska tillägg till översiktsplanen arbetas in i översiktsplanen (ÖP) i stället för att vara separata handlingar. Det bedöms vara ett bra tillvägagångssätt för att hålla ÖP uppdaterad och anpassa innehållet efter kunskapsläget i stället för att göra omfattande revideringar mer sällan.

Det är viktigt och bra att klimatanpassning arbetas in och får en tydlig roll i ÖP som en viktig planeringsförutsättning för Staden samt att planeringsnivåer för översvämningsrisker revideras och lyfts ut till en riktlinje. Dock behövs vissa förtydliganden.

Även om det är positivt att ändringar av ÖP kommer att göras mer kontinuerligt än tidigare är det viktigt att det för berörda tydliggörs hur ofta sådana ändringar kommer att genomföras så det finns en kontinuitet i övrigt planarbete så att inte innehållet i ÖP "svänger" för mycket och inriktningen i stadsplaneringen riskerar att bli otydlig.

I de geografiska fördjupningarna behövs tydligare fokus på vikten av att bygga ut den underjordiska infrastrukturen, däribland allmänt vatten och avlopp. Det finns information om behov av VA-utbyggnad i kunskapsunderlag, men det bör även förtydligas i ÖP.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ändringen av ÖP innebär att det kommer att behövas stora investeringar inom VA om Södra Älvstranden ska göras om från industriområde till blandstad.

Bedömning ur ekologisk dimension

Ändringen av ÖP bedöms vara positiv för dagvatten- och skyfallshantering, miljömål och Göteborgs Stads klimatanpassning.

Bedömning ur social dimension

Ändringen av ÖP bedöms vara positiv ur sociala aspekter genom bland annat möjliggörandet av grönblå strukturer för dagvatten och skyfall som även ger mervärde för rekreation och hälsa.

Expedieringskrets

Stadsbyggnadsnämnden

Bilagor

1. Samrådsyttrande Ändring av ÖP

Ärendet

Kretslopp och vattennämnden har att besluta om synpunkter gällande samråd för Ändring av översiktsplan för Göteborg. Ett samrådsyttrande från Kretslopp och vattennämnden ska ha inkommit till Stadsbyggnadsförvaltningen senast 4 april 2025.

Beskrivning av ärendet

Stadsbyggnadsförvaltningen har infört ett nytt arbetssätt i arbetet med översiktsplanen för Göteborgs Stad och avser att göra ändringar i nu gällande översiktsplan. Ändringarna innebär att fördjupade översiktsplaner och tematiska tillägg arbetas in direkt i översiktsplanen i stället för att biläggas som separata handlingar, samtidigt som en del av informationen lyfts ut i kunskapsunderlag.

De största ändringarna gäller Södra Älvstranden som föreslås göras om från industriområde till blandstad. En annan stor ändring är att det tematiska tillägget för översvämningsrisker (TTÖP) föreslås arbetas in i översiktsplanen, medan de delar av TTÖP som berör planeringsnivåer lyfts ut till en egen riktlinje.

Förvaltningens bedömning

De flesta av Kretslopp och vattens synpunkter är förknippade med skyfall och berör avsnitten om Södra Älvstranden och klimatanpassning samt information om Krogabäcken i avsnittet om Södra Askim. Kretslopp och vatten har även synpunkter gällande avfall framför allt i avsnittet Mobilitet och infrastruktur.

Förvaltningens bedömning finns i samrådsyttrandet i bilaga 1. Nedan ges en sammanfattning av bedömningen.

Sammanfattande bedömning

Kretslopp och vatten är positiva till att fördjupade översiktsplaner och tematiska tillägg till översiktsplanen arbetas in i översiktsplanen (ÖP) i stället för att vara separata handlingar. Det bedöms vara ett bra tillvägagångssätt för att hålla ÖP uppdaterad och anpassa innehållet efter kunskapsläget i stället för att göra omfattande revideringar mer sällan.

Det är viktigt och bra att klimatanpassning arbetas in och får en tydlig roll i ÖP som en viktig planeringsförutsättning för Staden. Det är positivt att planeringsnivåer för översvämningsrisker revideras och lyfts ut till en riktlinje för antagande i stadsbyggnadsnämnden i stället för i kommunfullmäktige, vilket bedöms förenkla processen och möjliggöra att riktlinjerna hålls aktuella. Det är även positivt att definitionerna av samhällsviktig anläggning och samhällsservice förtydligas. Vi ställer oss dock frågande till varför inte skyfall ingår i dokumentet *Förslag Göteborgs Stads riktlinje Planeringsnivåer för översvämning från hav och vattendrag*?

Ändring av översiktsplanen bedöms inte helt genomarbetad rent språkligt. Det finns vissa definitioner och begrepp där det råder otydlighet om vad som innefattas och det behövs förtydliganden inom framför allt avsnittet om klimatanpassning. Det är svårt att sätta sig in i innebörden av ändringarna av ÖP eftersom man både behöver läsa nuvarande ÖP och ändringarna samt försöka jämföra vad ”slutresultatet” blir om ändringarna införlivas. Det är därmed svårt att avgöra vad vi ska tycka till om. Även om det är positivt att ändringar av ÖP kommer att göras mer kontinuerligt än tidigare är det viktigt att det för berörda tydliggörs hur ofta sådana ändringar kommer att genomföras så det finns en kontinuitet i övrigt planarbete så att inte innehållet i ÖP ”svänger” för mycket och inriktningen i stadsplaneringen riskerar att bli otydlig. Det är också viktigt att förtydliga vilken version av ÖP som gäller vid hantering av detaljplaner och andra planer som ofta kan pågå under så långa perioder att ÖP kan hinna uppdateras under tiden.

I de geografiska fördjupningarna bör vikten av att bygga ut allmänt VA förtydligas eftersom det är en viktig och strukturerande förutsättning för utveckling av områdena. Detta gäller framför allt Södra Älvstranden där det inte nämns alls samt för Södra Askim där det endast nämns kortfattat. I Södra Älvstranden finns stor konkurrens om markanspråk både ovan och under mark.

Södra Älvstranden

För Södra Älvstranden är stort fokus på Jaegerdorffsmotet vad gäller behov av skyfalls- och dagvattenåtgärder eftersom det sannolikt är där de största problemen finns. Behov av övriga strukturella skyfallsåtgärder (Masthugget, Fiskhamnen och Majnabbegatan) nämns men skulle behöva förtydligas. Anpassning av mark kommer att behövas för att säkerställa säker avledning av skyfall till älven. Samspelet mellan att bygga högvattenskydd och att få ut skyfall i älven bör tydliggöras.

Södra Askim

Det bör förtydligas att Krogabäcken i Södra Askim idag är hårt belastad och att den på vissa platser har återkommande översvämningsproblematik. Åtgärder behövs för Krogabäcken för att hantera befintlig och framtida situation både vad gäller dagvatten och skyfall. Åtgärder behövs för att anpassa Krogabäcken till den skyfallsled den är utpekad som i strukturplanen.

Mölnbäcksån dalgång

Det bör nämnas i avsnittet att Mölnbäcksån dalgång utgör en naturlig lågpunkt i området och har en viktig funktion som skyfallsled. Vid utveckling av det blågröna stråket behöver Mölnbäcksån funktion och kapacitet att hantera höga flöden vid dimensionerande skyfall beaktas.

Klimatanpassning

För att informationen i ÖP ska kunna användas effektivt skulle det vara önskvärt att ytterligare tydliggöra vad som menas med avsteg från klimatanpassning inom skyfallshantering, vem som ansvarar för olika delar i avstegshantering samt vilka utredningar som behövs som stöd för avsteg. Där det nämns ”om det anses motiverat” bör det framgå vad som förväntas för att visa att det är motiverat.

I riktlinjen för planeringsnivåer ingår inte skyfall. Kretslopp och vatten föreslår att det värderas om delar av beskrivning av skyfall också bör flyttas över till riktlinje för planeringsnivåer på samma sätt som för högt vatten och höga flöden. Det anses bl.a. att större tydlighet skulle uppnås om högvatten, höga flöden och skyfall samlades på en plats.

Mobilitet och infrastruktur

Kretslopp och vattens tidigare synpunkt om att det behövs omlastningsstationer om tunga fordon begränsas i vissa områden gäller fortfarande och är till viss del omhändertaget. Omlastning behöver dock ske i nära anslutning till de områden som ska få servicen, det är ingen lämplig lösning att lasta om avfall i halvcentrala lägen eller andra kommuner som nämns i förslaget. Om mindre avfallsfordon krävs i något område behövs en omlastningsterminal i nära anslutning eller direkt anslutning till området som betjänas.

Den samordning som nämns gällande godstransport och avfallstransporter är inte en lösning som fungerar på ett generellt plan. Det kan eventuellt fungera i liten skala, men avfallshantering behöver sin egen infrastruktur.

Kretslopp och vatten menar att förslaget förenklar avfallshandlingens behov av infrastruktur genom att jämföra den med distribution av varor.

Kretslopp och vatten

Marianne Erlandson

Förvaltningsdirektör

Emma Hansryd

Tf avdelningschef Utveckling och Projekt